

Eğer x ve y , $x=f(t)$ ve $y=g(t)$ ($t \in I$) şeklinde tanımlanmış fonksiyonlar ise o zaman bu denklemler ile tanımlanan $(x,y)=(f(t),g(t))$ noktalar kümesi bir parametrik eğridir. Bu denklemlere eğrinin "parametrik denklemleri" denir.

t değişkeni eğri için bir parametre, I da parametre aralığıdır. Parametre aralığı $[a,b]$ olursa, yani $a \leq t \leq b$ ise; eğrinin başlangıç noktası $(f(a),g(a))$, bitiş noktası $(f(b),g(b))$ olur.

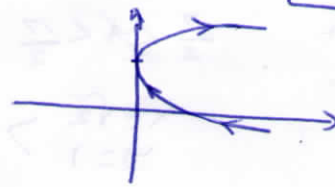
Aralıkla birlikte denklemlere eğrinin bir "parametrizasyonu" denir. * Bir eğrinin binden fazla parametrizasyonu vardır.

* $x=t^2$ $y=t+1$ $-\infty < t < \infty$ eğrisinin denklemini x,y cinsinden bulup çiziniz.

$y=t+1 \Rightarrow t=y-1 \Rightarrow x=t^2=(y-1)^2$ $x=(y-1)^2$

$t \rightarrow -\infty \Rightarrow x \rightarrow \infty, y \rightarrow -\infty$

$t \rightarrow \infty \Rightarrow x \rightarrow \infty, y \rightarrow \infty$

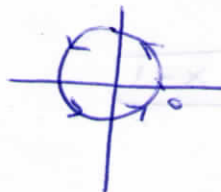

* $x=a \cos t, y=a \sin t, 0 \leq t \leq 2\pi$

$x^2+y^2 = a^2 \cos^2 t + a^2 \sin^2 t = a^2 \rightarrow a$ yarıçaplı, merkezli çember

$t=0 \Rightarrow x=a, y=0$

$t=2\pi \Rightarrow x=a, y=0$

* $x=1+2\cos t, y=2\sin t$ parametrizasyonu ile verilen eğriyi bulunuz.

$$\begin{aligned} x=1+2\cos t &\Rightarrow \cos t = \frac{x-1}{2} \\ y=2\sin t &\Rightarrow \sin t = \frac{y}{2} \end{aligned} \left. \vphantom{\begin{aligned} x=1+2\cos t \\ y=2\sin t \end{aligned}} \right\} \cos^2 t + \sin^2 t = \frac{(x-1)^2}{4} + \frac{y^2}{4} = 1$$

$$\Downarrow$$

$$(x-1)^2 + y^2 = 4 \text{ çemberi}$$

* Türev:

f ve g fonksiyonları t de türevlenebilir ise $x=f(t)$ ve $y=g(t)$ de türevlenebilir. Bu durumda:

$$y' = \frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}} = \frac{g'(t)}{f'(t)} \quad (f'(t) \neq 0) \quad \left. \vphantom{\frac{dy}{dx}} \right\} \frac{d^2y}{dx^2} = \frac{\frac{dy'}{dt}}{\frac{dx}{dt}}$$

* $x=\sec t, y=\tan t, -\frac{\pi}{2} < t < \frac{\pi}{2}$ eğrisinin $(\sqrt{2}, 1)$ noktasındaki teğetin denklemini?

$y=f(x)$ in (a,b) noktasındaki teğeti: $y-b=f'(a) \cdot (x-a)$

$$(a,b) = (\sqrt{2}, 1) \Rightarrow \begin{cases} \sqrt{2} = \sec t \\ 1 = \tan t \end{cases} \left\{ \begin{array}{l} t = \frac{\pi}{4} \end{array} \right.$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}} = \frac{\sec^2 t}{\sec t \cdot \tan t} = \frac{\sec t}{\tan t} \Rightarrow \left. \frac{dy}{dx} \right|_{t=\frac{\pi}{4}} = f'(\sqrt{2}) = \frac{2}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$$

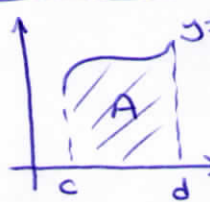
Teğet: $y-1 = \sqrt{2}(x-\sqrt{2}) \Rightarrow \boxed{y = \sqrt{2}x - 1}$

* $x = t - t^2$, $y = t - t^3 \Rightarrow \frac{d^2y}{dx^2}$ t'evini t cinsinden bulun. (P3)

$$y' = \frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}} = \frac{1-3t^2}{1-2t}$$

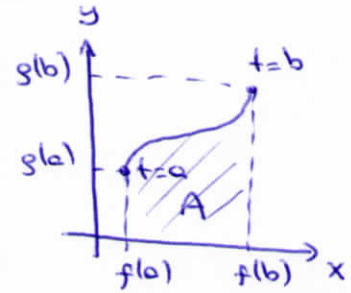
$$y'' = \frac{\frac{dy'}{dt}}{\frac{dx}{dt}} = \frac{-6t \cdot (1-2t) + 2(1-3t^2)}{(1-2t)^2} = \frac{6t^2 - 6t + 2}{(1-2t)^3}$$

* Alan:

$$\Rightarrow A = \int_c^d f(x) dx = \int_c^d y dx \text{ idi.}$$

*

$x = f(t)$, $y = g(t)$, $a \leq t \leq b$ eğrisin alanı:

$$A = \int_a^b g(t) \cdot f'(t) dt \text{ ile bulunur.}$$

* DİKKAT:

(a, b) aralığında $g(t) \cdot f'(t) < 0$ ise $A = - \int_a^b g(t) \cdot f'(t) dt$ alınmalı

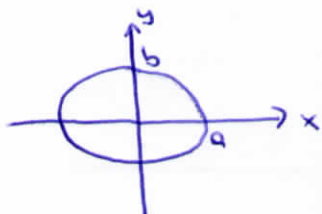
* $x = a \cos t$, $y = b \sin t$, $0 \leq t \leq 2\pi$ elipsinin alanını bulunuz.

$$\frac{x}{a} = \cos t \quad \frac{y}{b} = \sin t$$

$$x = f(t) = a \cos t \Rightarrow f'(t) = -a \sin t$$

$$y = g(t) = b \sin t$$

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$\frac{A}{4} = - \int_0^{\pi/2} b \sin t (a \sin t) dt = \int_0^{\pi/2} a \cdot b \cdot \sin^2 t dt$$

$$= ab \int_0^{\pi/2} \frac{1 - \cos 2t}{2} dt = ab \left[\frac{t}{2} - \frac{\sin 2t}{4} \right]_0^{\pi/2}$$

$$= \frac{ab\pi}{4} \Rightarrow \boxed{A = ab\pi}$$

Parametrik Olarak Tanımlı Eğrinin Uzunluğu

Eğer C eğrisi : $x=f(t)$, $y=g(t)$, $a \leq t \leq b$ ile parametrik olarak tanımlıysa, $t=a$ dan $t=b$ 'ye artarken C eğrisi üzerinden sadece bir kez geçiliyorsa C 'nin uzunluğu:

$$L = \int_a^b \sqrt{(f'(t))^2 + (g'(t))^2} dt \text{ dir.}$$

* $x=r \cos t$, $y=r \sin t$, $0 \leq t \leq 2\pi$ çemberinin uzunluğu?

$$\begin{aligned} f'(t) &= -r \sin t \Rightarrow (f'(t))^2 = r^2 \sin^2 t \\ g'(t) &= r \cos t \Rightarrow (g'(t))^2 = r^2 \cos^2 t \end{aligned} \quad \left. \vphantom{\begin{aligned} f'(t) &= -r \sin t \\ g'(t) &= r \cos t \end{aligned}} \right\} \rightarrow (f')^2 + (g')^2 = r^2$$

$$L = \int_0^{2\pi} r dt = r t \Big|_0^{2\pi} = \underline{\underline{2\pi r}}$$

KUTUPSAL KOORDİNATLAR

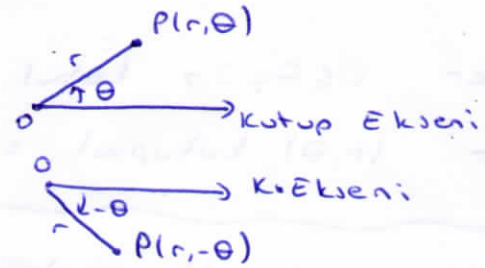
K. ①

x ve y dik koordinatları düzlemdaki bir P noktasını bir dikey doğru ile bir yatay doğrunun kesişmesi olarak belirtir. Kutupsal koordinatlar ise bir P noktasını, bir merkezle merkezinden çıkan bir ışının kesişmesi olarak belirtir ve aşağıdaki gibi tanımlanır:

Düzlem üzerinde bir nokta ve bu noktadan çıkan bir ışın seçelim. Noktaya kutup, ışına ise kutup eksenini denir.

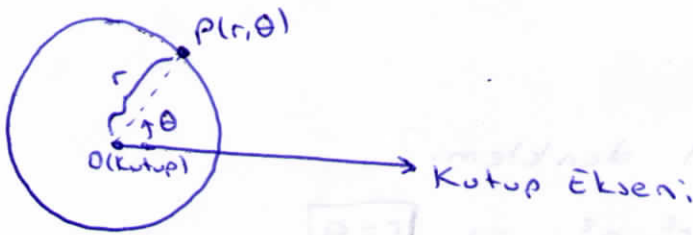
Bu durumda düzlemdaki herhangi bir P noktasını (r, θ) kutupsal koordinat çifti ile gösterebiliriz. Burada r, P'nin orijine olan yönlü uzaklığı; θ 'da kutup eksenini ile OP arasında ki yönlü açıdır.

Pozitif $\theta \rightarrow$ Saatin tersi yönünde
Negatif $\theta \rightarrow$ Saat yönünde ölçülür.

* (r, θ) kutupsal koordinatına karşılık gelen P noktasını göstermek için aşağıdaki yol izlenir:

(r, θ) : Kutup eksenine θ derece açı ile duran doğru üzerinde, kütuptan r birim uzaklıkta bulunan noktadır.

r: Kütuptan P'ye olan yönlü uzaklık

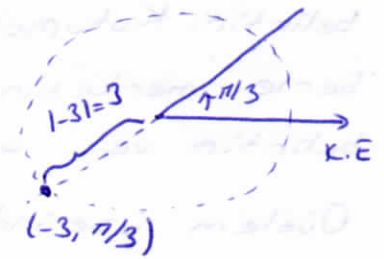
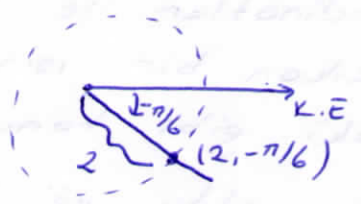
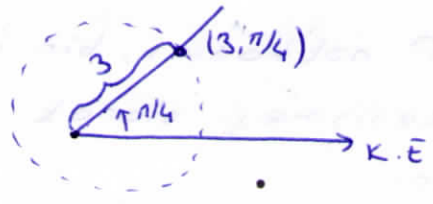
θ : Kutup ekseninden OP'ye olan yönlü açı

* Bir noktayı temsil eden sonsuz miktarda kutupsal koordinat çifti vardır.

* Eğer $r=0$ ise θ ne olursa olsun P Kütuptur.

* Eğer $r < 0$ ise: P, θ açılı ışının ters yönündeki $\theta + \pi$ açılı ışın üzerinde olup kütuptan $|r|$ birim uzaklıktadır.

* $(3, \frac{\pi}{4}), (2, -\frac{\pi}{6}), (-3, \frac{\pi}{3})$ noktalarını kutupsal koordinat düzleminde gösteriniz.

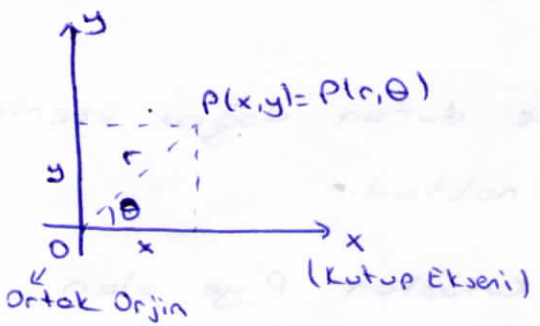

* $(r, \theta) = (-r, \theta + \pi) = (-r, \theta + 3\pi) = \dots = (-r, \theta + (2k+1)\pi)$

* $(r, \theta) = (r, \theta + 2\pi) = (r, \theta + 4\pi) = \dots = (r, \theta + 2k\pi)$

* Eğer $0 \leq \theta < 2\pi$ kabul edilirse düzlemin her noktasına tek bir (r, θ) kutupsal çifti karşılık gelir.

Kutupsal Koordinatlar ile Kartezyen Koor. Arasındaki Bağıntılar

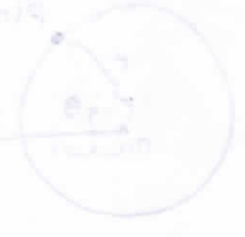

$x = r \cos \theta$
 $y = r \sin \theta$
 $x^2 + y^2 = r^2$

$\tan \theta = \frac{y}{x}$

* $x^2 + y^2 = a^2$ çemberinin kutupsal denklemi?

$x = r \cos \theta \quad y = r \sin \theta \Rightarrow x^2 + y^2 = r^2 = a^2 \Rightarrow \boxed{r = a}$

* $r^2 = a^2 \cos 2\theta$ 'nin kartezyen denklemi?

$x = r \cos \theta \quad y = r \sin \theta \quad \cos 2\theta = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta$

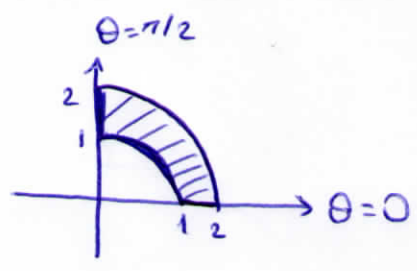
$r^2 = a^2 (\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) = a^2 \left(\frac{x^2}{r^2} - \frac{y^2}{r^2} \right) = \frac{a^2}{r^2} (x^2 - y^2)$

$(r^2)^2 = a^2 (x^2 - y^2) \quad r^2 = x^2 + y^2 \text{ olduğundan}$

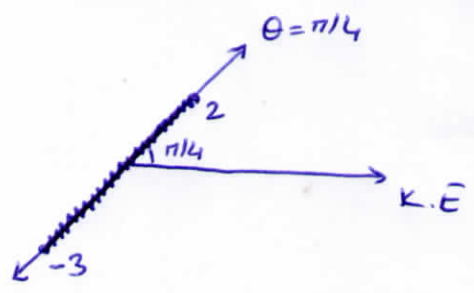
$\boxed{(x^2 + y^2)^2 = a^2 (x^2 - y^2)}$

* Kutupsal koordinatları aşağıdaki şartları sağlayan noktalar kümesinin grafiğini çiziniz.

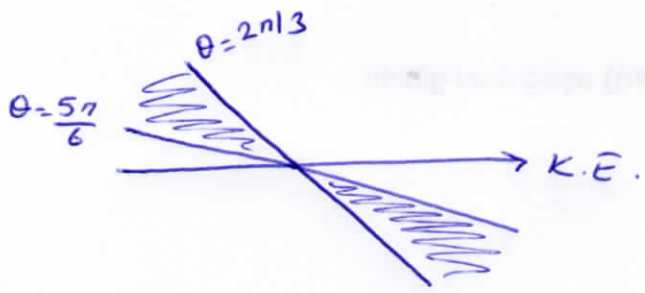
a) $1 \leq r \leq 2$ ve $0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$

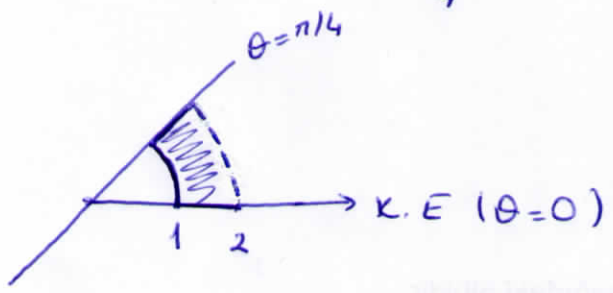
b) $-3 \leq r \leq 2$ ve $\theta = \frac{\pi}{4}$

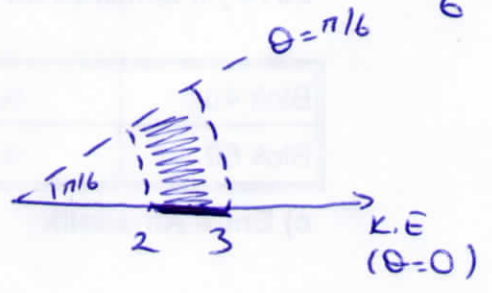
c) $\frac{2\pi}{3} \leq \theta \leq \frac{5\pi}{6}$

d) $1 \leq r < 2$, $0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{4}$

e) $2 < r < 3$, $0 \leq \theta < \frac{\pi}{6}$

① $(x-a)^2 + y^2 = a^2$ emberinin kutupsal denklemi? k. ④

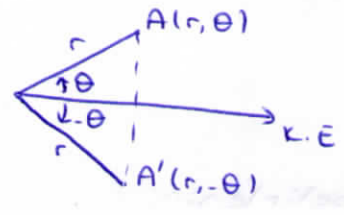
$$x^2 - 2xa + a^2 + y^2 = a^2 \Rightarrow x^2 - 2xa + y^2 = 0 \quad \begin{matrix} x = r \cos \theta \\ y = r \sin \theta \end{matrix}$$

$$r^2 \cos^2 \theta - 2ar \cos \theta + r^2 \sin^2 \theta = 0$$

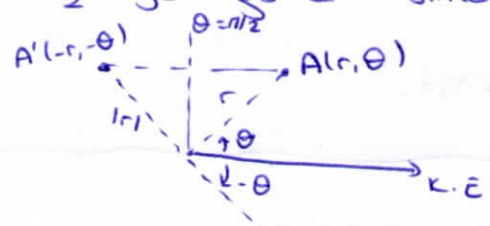
$$r^2 = 2ar \cos \theta \Rightarrow \boxed{r = 2a \cos \theta}$$

Simetri Özellikleri

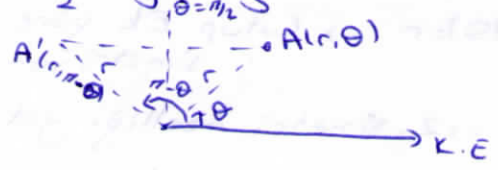
① a) $r = f(\theta)$ da θ yerine $-\theta$ yazıldığında $f(-\theta) = f(\theta) = r$ ise kutup eksenine göre simetri vardır.

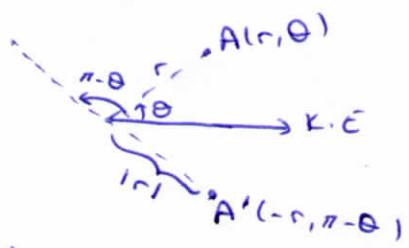
b) $r = f(\theta)$ da θ yerine $-\theta$ yazılınca $f(-\theta) = -f(\theta) = -r$ oluyor ise $\theta = \frac{\pi}{2}$ ye göre simetri vardır.

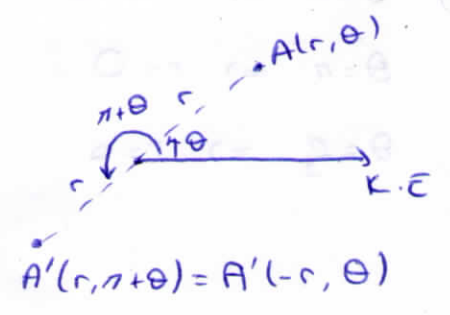
② a) $r = f(\theta)$ da θ yerine $\pi - \theta$ yazılınca $f(\pi - \theta) = f(\theta) = r$ ise $\theta = \frac{\pi}{2}$ ye göre simetri vardır.

b) $r = f(\theta)$ da θ yerine $\pi - \theta$ yazılınca $f(\pi - \theta) = -f(\theta) = -r$ ise kutup eksenine göre simetri vardır.

③ a) $r = f(\theta)$ da θ yerine $\pi + \theta$ yazılınca $f(\pi + \theta) = f(\theta) = r$ ise orjine göre simetri vardır. }
 b) (r, θ) eğri üzerinde iken $(-r, \theta)$ da eğri üzerinde ise orjine göre simetri vardır. }

$r=f(\theta)$ Eğrisinin Eğimi $\frac{dy}{dx}$ türevinin (r,θ) daki değeri (5)

(r,θ) noktasında $r=f(\theta)$ eğrisinin eğimi: $x=r\cos\theta=f(\theta)\cos\theta$
 $y=r\sin\theta=f(\theta)\sin\theta$

$$\frac{dy}{dx} \Big|_{(r,\theta)} = m = \frac{f'(\theta) \cdot \sin\theta + f(\theta) \cos\theta}{f'(\theta) \cos\theta - f(\theta) \sin\theta} \Big|_{(r,\theta)}$$

Formülü ile bulunur.

Kutupsal Koordinatlarda Eğri Çizimi

$r=f(\theta)$ nin grafiğini çizerken:

- 1) Eğri periyodik ise periyodu bulunur.
- 2) Simetri durumu incelenip çizim analizi belirlenir.
- 3) $r=f(\theta)$ nin değişimi türev yardımıyla incelenir.
- 4) Bazı θ 'lar için $(\theta, f(\theta))$ noktaları bulunur.
- 5) θ, r, r' içeren tablo yapıp eğri çizilir.

* $r=a(1+\cos\theta)$ ($a>0$) eğrisinin grafiğini çiziniz.

1) Periyod: $2\pi \rightarrow [0, 2\pi]$ de çizilir.

2) $\theta \rightarrow -\theta \Rightarrow f(-\theta) = a(1+\cos(-\theta)) = a(1+\cos\theta) = f(\theta) = r \Rightarrow$ Kutup Ek. göre simetri var

$\theta \rightarrow \pi - \theta \Rightarrow f(\pi - \theta) = a(1+\cos(\pi - \theta)) = a(1 - \cos\theta) \Rightarrow$ 2. simetri özelliği yok

$\theta \rightarrow \pi + \theta \Rightarrow f(\pi + \theta) = a(1+\cos(\pi + \theta)) = a(1 - \cos\theta) \Rightarrow$ 3. " " "

Kutup eksenine göre simetri olduğundan inceleme analizi: $[0, \pi]$

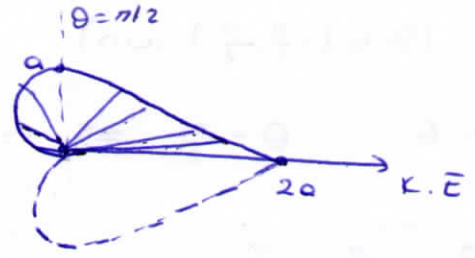
3) $f'(\theta) = -a \sin\theta < 0$ ($\theta \in (0, \pi)$ için)

4) $\theta = 0 \Rightarrow r = 2a$

$\theta = \pi \Rightarrow r = 0$

$\theta = \frac{\pi}{2} \Rightarrow r = a$

θ	0	$\pi/2$	π
r'	-	-	
r	$2a \rightarrow a \rightarrow 0$		

* $r = a(1 - \sin \theta)$ ($a > 0$) eğrisini çiziniz.

1 Periyod: $2\pi \rightarrow [0, 2\pi]$ de çizelim.

2 $\theta \rightarrow -\theta \Rightarrow f(-\theta) = a(1 - \sin(-\theta)) = a(1 + \sin \theta) \neq f(\theta), -f(\theta)$ 1. S. yok

$\theta \rightarrow \pi - \theta \Rightarrow f(\pi - \theta) = a(1 - \sin(\pi - \theta)) = a(1 - \sin \theta) = f(\theta) \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{2}$ ye göre simetri var

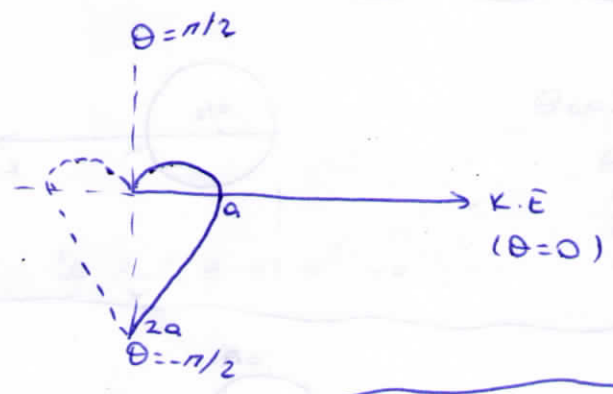
$\theta \rightarrow \pi + \theta \Rightarrow f(\pi + \theta) = a(1 - \sin(\pi + \theta)) = a(1 + \sin \theta) \neq f(\theta), -f(\theta)$ 3. S. yok

$\theta = \frac{\pi}{2}$ ye göre simetri olduğundan inceleme aralığı: $[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$

3 $f'(\theta) = -a \cos \theta < 0$ ($\theta \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ için)

4 $\theta = \frac{\pi}{2} \Rightarrow r = 0$ $\theta = -\frac{\pi}{2} \Rightarrow r = 2a$ $\theta = 0 \Rightarrow r = a$

θ	$-\pi/2$	0	$\pi/2$
r'	-	-	
r	$2a \rightarrow a \rightarrow 0$		

* $r = 2 - 4 \sin \theta$ eğrisini çiziniz.

$\theta \rightarrow -\theta \Rightarrow f(-\theta) = 2 - 4 \sin(-\theta) = 2 + 4 \sin \theta \neq f(\theta), -f(\theta)$ 1. simetri yok

$\theta \rightarrow \pi - \theta \Rightarrow f(\pi - \theta) = 2 - 4 \sin(\pi - \theta) = 2 - 4 \sin \theta = f(\theta) \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{2}$ ye göre s. var.

$\theta \rightarrow \pi + \theta \Rightarrow f(\pi + \theta) = 2 - 4 \sin(\pi + \theta) = 2 + 4 \sin \theta \neq f(\theta), -f(\theta)$ 3. Sim. yok.

Periyod 2π , $\theta = \frac{\pi}{2}$ ye göre simetri var $\Rightarrow$ inceleme aralığı: $[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$

$r' = -4 \cos \theta < 0$ ($\theta \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ için)

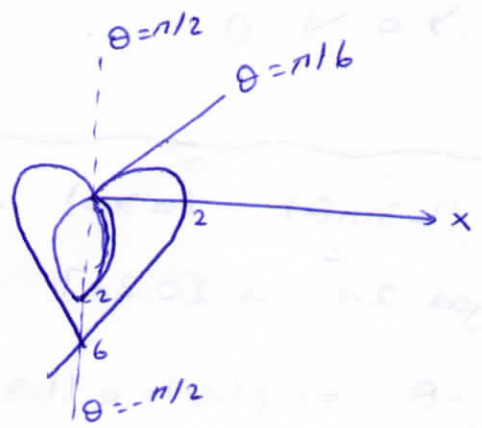
$\theta = -\frac{\pi}{2} \Rightarrow r = 6$

$\theta = \frac{\pi}{2} \Rightarrow r = -2$

$\theta = \frac{\pi}{6} \Rightarrow r = 0$

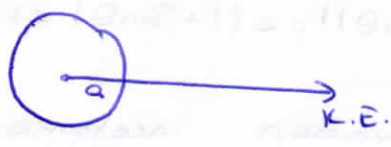
$\theta = 0 \Rightarrow r = 2$

θ	$-\frac{\pi}{2}$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{2}$
r'	-	-	-	-
r	$6 \rightarrow$	$2 \rightarrow$	$0 \rightarrow$	-2

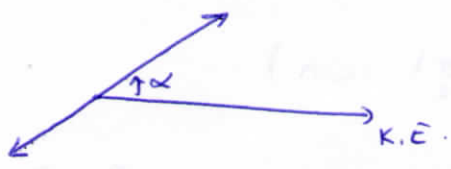
Temel Şekiller

① $r = a \Rightarrow$

Merkezli $(a, 0)$ olan çember
($x^2 + y^2 = a^2$)

② $\theta = \alpha \Rightarrow$

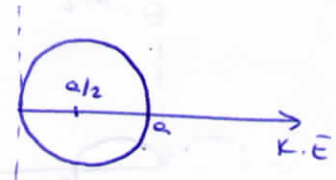

Eğimi α olan doğru

③ $r = a \cos \theta$

$r^2 = a^2 \cos^2 \theta$
 $x^2 + y^2 = a^2 \cdot \frac{x^2}{r^2}$
 $(x^2 + y^2) = a^2 \frac{x^2}{x^2 + y^2}$

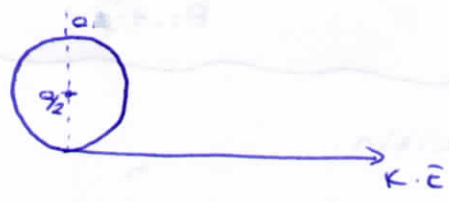
$x^2 + y^2 = ax \Rightarrow (x - \frac{a}{2})^2 + y^2 = \frac{a^2}{4}$

Kutup ve $(a, 0)$ noktalarından geçen $\frac{a}{2}$ yarıçaplı çember

($(x - \frac{a}{2})^2 + y^2 = \frac{a^2}{4}$ çemberi)

④ $r = a \sin \theta$

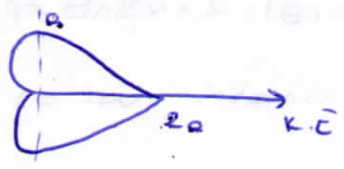

Kutup ve $(0, \frac{\pi}{2})$ noktalarından geçen $\frac{a}{2}$ yarıçaplı çember

($x^2 + (y - \frac{a}{2})^2 = \frac{a^2}{4}$ çemberi)

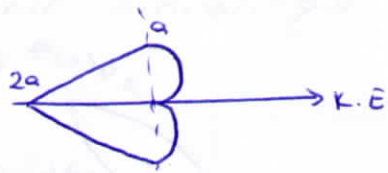
⑤ $r = a(1 + \cos \theta)$

($a > 0$)

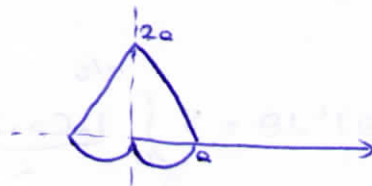
x-ekseni boyunca uzanan sivri uçlu x-ekseninin pozitif yönünde olan kardioid

⑥ $r = a(1 - \cos\theta)$
($a > 0$)

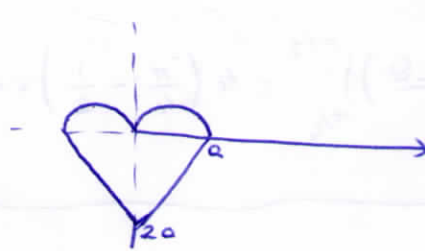
x-ekseni boyunca uzanan, sivri ucu x-ekseninin negatif yönünde olan Kardiyoid

⑦ $r = a(1 + \sin\theta)$
($a > 0$)

y-ekseni boyunca uzanan sivri ucu y-ekseninin pozitif yönünde olan Kardiyoid

⑧ $r = a(1 - \sin\theta)$
($a > 0$)

y-ekseni boyunca uzanan sivri ucu y-ekseninin negatif yönünde olan Kardiyoid.

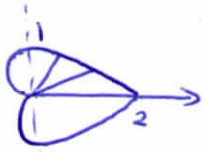
⑨ $r \cos\theta = a \Rightarrow x = a$ doğrusu
 $r \sin\theta = b \Rightarrow y = b$ doğrusu

Kutupsal Koordinatlarda Alan Hesabı

$r = f(\theta)$ denklemiyle verilmiş bir eğrinin $\theta = \alpha$ ve $\theta = \beta$ doğrularıyla sınırlandığı alan:

$$A = \frac{1}{2} \int_{\alpha}^{\beta} r^2 d\theta \quad \text{formülü ile hesaplanır.}$$

⑩ $r = 1 + \cos\theta$ eğrisinin alanı?

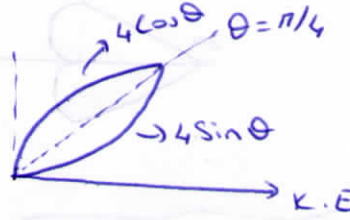
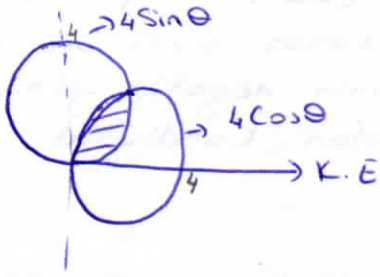

$$\frac{A}{2} = \frac{1}{2} \int_0^{\pi} (1 + \cos\theta)^2 d\theta = \frac{1}{2} \int_0^{\pi} (1 + 2\cos\theta + \cos^2\theta) d\theta$$

$$= \frac{1}{2} \left(\theta + 2\sin\theta + \int_0^{\pi} \frac{1 + \cos 2\theta}{2} d\theta \right)$$

$$= \frac{1}{2} \left(\pi + \frac{\theta}{2} + \frac{\sin 2\theta}{4} \Big|_0^{\pi} \right) = \frac{1}{2} \left(\pi + \frac{\pi}{2} \right) = \frac{3\pi}{4} \Rightarrow \boxed{A = \frac{3\pi}{2}}$$

* $r = 4\cos\theta$ ile $r = 4\sin\theta$ eğrilerinin simetridiği ortak alan? 9

$$\cos\theta = \sin\theta$$

$$\theta = \frac{\pi}{4}$$

$$A = \frac{1}{2} \int_0^{\pi/4} (4\sin\theta)^2 d\theta + \frac{1}{2} \int_{\pi/4}^{\pi/2} (4\cos\theta)^2 d\theta = 8 \int_0^{\pi/4} \frac{1 - \cos 2\theta}{2} d\theta + 8 \int_{\pi/4}^{\pi/2} \frac{1 + \cos 2\theta}{2} d\theta$$

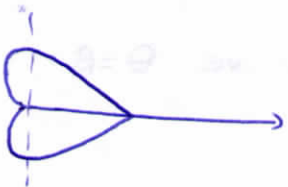
$$= 4\left(\theta - \frac{\sin 2\theta}{2}\right) \Big|_0^{\pi/4} + 4\left(\theta + \frac{\sin 2\theta}{2}\right) \Big|_{\pi/4}^{\pi/2} = 4\left(\frac{\pi}{4} - \frac{1}{2}\right) + 4\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2}\right) = \underline{\underline{2\pi - 4}}$$

Yay Uzunluğu

$r = f(\theta)$ denklemler eğrinin $\theta = \alpha$, $\theta = \beta$ arasındaki yay uzunluğu

$$S = \int_{\alpha}^{\beta} \sqrt{r^2 + (r')^2} d\theta \quad \text{formülü ile bulunur.}$$

* $r = 1 + \cos\theta$ eğrisinin uzunluğu?

$$r = 1 + \cos\theta \quad r' = -\sin\theta$$

$$r^2 + (r')^2 = 1 + 2\cos\theta + \cos^2\theta + \sin^2\theta = 2 + 2\cos\theta$$

$$= 2 + 2\left[2\cos^2\frac{\theta}{2} - 1\right] = 4\cos^2\frac{\theta}{2}$$

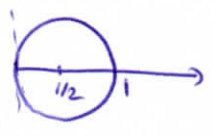
$$\sqrt{r^2 + (r')^2} = \sqrt{4\cos^2\frac{\theta}{2}} = \left|2\cos\frac{\theta}{2}\right|$$

$$S = \int_0^{2\pi} \left|2\cos\frac{\theta}{2}\right| d\theta = \int_0^{\pi} 2\cos\frac{\theta}{2} d\theta + \int_{\pi}^{2\pi} (-2\cos\frac{\theta}{2}) d\theta$$

$$= 4\sin\frac{\theta}{2} \Big|_0^{\pi} - 4\sin\frac{\theta}{2} \Big|_{\pi}^{2\pi} = \boxed{8}$$

$$\frac{\pi E - A}{2} = \frac{\pi E}{2} - \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{2}\right) \frac{1}{2} = \left(\frac{\pi E}{2} - \frac{\pi}{2} \cdot \frac{\pi}{2}\right) \frac{1}{2}$$

* $r = \cos \theta$ cemberinin uzunluğu?

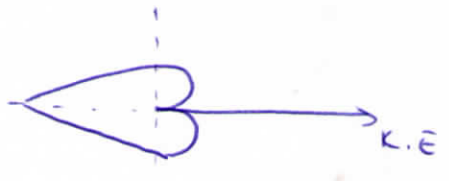
$$r = \cos \theta \quad r' = -\sin \theta$$

$$r^2 + (r')^2 = \cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$$

$$\sqrt{r^2 + (r')^2} = 1$$

$$S = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} d\theta = \theta \Big|_{-\pi/2}^{\pi/2} = \frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{2} = \underline{\underline{\pi}}$$

* $r = 1 - \cos \theta$ kardioidinin uzunluğu?

$$r = 1 - \cos \theta \quad r' = \sin \theta$$

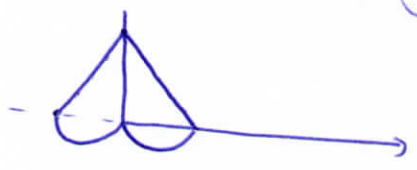
$$r^2 + (r')^2 = 1 - 2\cos \theta + \cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 2 - 2\cos \theta$$

$$= 2 - 2 \left[1 - 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \right] = 4\sin^2 \frac{\theta}{2}$$

$$\sqrt{r^2 + (r')^2} = \sqrt{4\sin^2 \frac{\theta}{2}} = \left| 2\sin \frac{\theta}{2} \right|$$

$$S = \int_0^{2\pi} \left| 2\sin \frac{\theta}{2} \right| d\theta = \int_0^{2\pi} 2\sin \frac{\theta}{2} d\theta = -4\cos \frac{\theta}{2} \Big|_0^{2\pi} = 4 + 4 = \underline{\underline{8}}$$

* $r = 1 + \sin \theta$ kardioidinin uzunluğu?

$$r = 1 + \sin \theta \quad r' = \cos \theta$$

$$r^2 + (r')^2 = 1 + 2\sin \theta + \sin^2 \theta + \cos^2 \theta$$

$$= 2(1 + \sin \theta)$$

$$= 2 \left(1 + \cos \left(\frac{\pi}{2} - \theta \right) \right) =$$

$$= 2 \left(1 + \left(2\cos^2 \left(\frac{\pi - 2\theta}{4} \right) - 1 \right) \right) = 4\cos^2 \left(\frac{\pi - 2\theta}{4} \right)$$

$$\sqrt{r^2 + (r')^2} = \left| 2\cos \left(\frac{\pi - 2\theta}{4} \right) \right|$$

$$\frac{S}{2} = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \left| 2\cos \left(\frac{\pi - 2\theta}{4} \right) \right| d\theta = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} 2\cos \left(\frac{\pi - 2\theta}{4} \right) d\theta = \frac{2\sin \left(\frac{\pi - 2\theta}{4} \right)}{-\frac{1}{2}} \Big|_{-\pi/2}^{\pi/2}$$

$$= -4 [0 - 1] = 4 \quad \boxed{S = 8}$$